

**AYAKKABI İMALATÇISI
SEVİYE 4**

REVİZYON NO: 01

REFERANS KODU

16UY0260-4

GİRİŞ

Ayakkabı İmalatçısı (Seviye 4) Ulusal Yeterliliği 19/10/2015 tarihli ve 29507 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Ulusal Meslek Standartlarının ve Ulusal Yeterliliklerin Hazırlanması Hakkında Yönetmelik ve 27/11/2007 tarihli ve 26713 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Mesleki Yeterlilik Kurumu Sektör Komitelerinin Kuruluş, Görev, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre MYK’nın görevlendirdiği Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) tarafından, İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB) işbirliği ile hazırlanmış, sektördeki ilgili kurum ve kuruluşların görüşleri alınarak değerlendirilmiş ve MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi tarafından incelendikten sonra MYK Yönetim Kurulunca onaylanmıştır.

Ayakkabı İmalatçısı (Seviye 4) Ulusal Yeterliliği MYK’nın görevlendirdiği İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB) tarafından güncellenmiş ve 01/03/2023 tarih ve 2023/57 sayılı MYK Yönetim Kurulu kararı ile revize edilmiştir.

TERİMLER, SİMGELER VE KISALTMALAR

ACİL DURUM: İş yerinin tamamında veya bir kısmında meydana gelebilecek yangın, patlama, tehlikeli kimyasal maddelerden kaynaklanan yayılım, doğal afet gibi acil müdahale, mücadele, ilkyardım veya tahliye gerektiren olayları,

ACİL DURUM PLANI: İş yerlerinde meydana gelebilecek acil durumlarda yapılacak iş ve işlemler dahil bilgilerin ve uygulamaya yönelik eylemlerin yer aldığı planı,

ARA İŞLERİ: Ayakkabı parçalarını birleştirirken topuk takma, çivi çakma gibi temel olmayan işlerin yapılmasını,

ARKA MONTAJ: Ayakkabı parçalarının arka kısımlarının monte edilmesini,

AYAKKABI: Ayakkabı parçaları (ayakkabı yüzü, iç astar taban ve dış taban) ve ayakkabı yapımında kullanılan malzemeler (deri, kaplanmış deri, doğal tekstil malzemeleri ve diğer bütün malzemeler) gibi ayrı ayrı pazarlanan parçaları içeren, ayağı kapatmak veya korumak amacıyla tasarlanmış tabanı olan tüm nesnelere,

BİTİM İŞLEMLERİ/FİNİSAJ: Derinin kullanım özelliklerini, kullanım süresini ve kalitesini arttıran son işlemi,

BOMBE: Sayanın ön kısmına deri ile astar arasına yapıştırılan sertleştirici ve koruyucu malzemeyi,

DANALYA: Tutucu “pens”i,

FIRINLAMA: Arka montajı tamamlanan ayakkabıyı derinin türüne göre ısıyı ayarlanmış olan sıcak fırından geçirme işlemi,

FORT: Ayakkabının topuk kısmında deri ve astar arasına konan sayayı destekleyici/sertleştirici parçayı,

ISCO: Uluslararası Standart Meslek Sınıflamasını,

İSFORMA: ayakkabının alt kenarlarını, ökçelerin yan yüzeylerini, dış tabanın yüzeylerini ve nalçaları perdahlama, geçirimsizleştirme ve cilalama işlemlerini,

İSG: İş Sağlığı ve Güvenliğini,

KALIP: Sayaya biçim vermeye yarayan tahta veya plastikten yapılmış ayak şeklindeki formu,

KİŞİSEL KORUYUCU DONANIM (KKD): Çalışanı, yürütülen işten kaynaklanan, sağlık ve güvenliği etkileyen bir veya birden fazla riske karşı koruyan, çalışan tarafından giyilen, takılan veya tutulan, bu amaca uygun olarak tasarımı yapılmış tüm alet, araç, gereç ve cihazları,

MOSTRA: Ayakkabının taban astarı üzerine yapıştırılan ve yüzü ayakkabının içine gelen tam veya yarım boyda doğal, tekstil ya da sentetik olarak imal edilmiş malzemeleri,

ÖN MONTAJ: Ayakkabı parçalarına arka kısımlarının monte edilmesini,

RASPA: Bir tarafı balıksırtı bir tarafı düz dişli ayakkabı tabanını törpüleyerek düzeltmeye yarayan aleti (törpü),

RİSK: Tehlikeden kaynaklanacak kayıp, yaralanma ya da başka zararlı sonuç meydana gelme ihtimalini,

RİSK DEĞERLENDİRMESİ: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek tehlikelerin belirlenmesi, bu tehlikelerin riske dönüşmesine yol açan faktörler ile tehlikelerden kaynaklanan risklerin analiz edilerek derecelendirilmesi ve kontrol tedbirlerinin kararlaştırılması amacıyla yapılması gereken çalışmaları,

SAYA: Ayakkabının taban hariç üst bölümü,

ŞOKLAMA: Yapıştırıcının etkisini artırmak için ayakkabının şoklama makinesinden geçirilmesini,

TABAN TIRAŞI: Ayakkabının alt kısmını, yapıştırıcının kolay sürülmesini sağlamak amacıyla zımpara makinesi ile pürüzsüz hale getirme işlemini,

TAVA GELME: Ayakkabının yapılacak işlem için yumuşatılarak uygun hale gelmesini,

TEFLON: Arka monte ve burun makinesinin sabitleme aparatını,

TEHLİKE: İşyerinde var olan ya da dışarıdan gelebilecek, çalışanı veya işyerini etkileyebilecek zarar veya hasar verme potansiyelini,

ÜSTE ATMA: Montadan sonra taban ve kalıptaki ayakkabıyı birbirine yapıştırma ve presleme işlemini,

ifade eder.

16UY0260-4 AYAKKABI İMALATÇISI (SEVİYE 4) ULUSAL YETERLİLİĞİ

1	YETERLİLİĞİN ADI	Ayakkabı İmalatçısı
2	REFERANS KODU	16UY0260-4
3	SEVİYE	4
4	ULUSLARARASI SINIFLANDIRMADAKİ YERİ	ISCO 08: 7536 (Ayakkabı yapımçıları ve ilgili işlerde çalışanlar)
5	TÜR	-
6	KREDİ DEĞERİ	-
7	A) YAYIN TARİHİ	01/06/2016
	B) REVİZYON NO	01
	C) REVİZYON TARİHİ	01/03/2023
8	AMAÇ	<p>Bu yeterlilik Ayakkabı İmalatçısı (Seviye 4) mesleğinin eğitim almış ve nitelik kazandırılmış kişiler tarafından yürütülmesi ve çalışmalarda kalitenin artırılması için;</p> <ul style="list-style-type: none"> • Adayların sahip olması gereken nitelikleri, bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlamak, • Adayların, geçerli ve güvenilir bir belge ile mesleki yeterliliğini kanıtlamasına olanak vermek, • Eğitim sistemine, sınav ve belgelendirme kuruluşlarına referans ve kaynak oluşturmak amacıyla hazırlanmıştır.
9	YETERLİLİĞE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDART(LAR)I	13UMS0328-4 Ayakkabı İmalatçısı (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı
10	YETERLİLİK SINAVINA GİRİŞ ŞART (LAR)I	-
11	YETERLİLİĞİN YAPISI	
	11-a) Zorunlu Birimler	16UY0260-4/A1: İSG, İş Organizasyonu, Çevre Koruma ve Kalite
	11-b) Seçmeli Birimler	16UY0260-4 /B1: Elle Ayakkabı Montaj İşlemleri 16UY0260-4 /B2: Makine ile Ayakkabı Montaj İşlemleri 16UY0260-4 /B3: Bitim (İsforma ve Finisaj) İşlemleri
	11-c) Birimlerin Gruplandırılma Alternatifleri	Adayın mesleki yeterlilik belgesi alabilmesi için zorunlu yeterlilik biriminden ve seçmeli yeterlilik birimlerinin en az birinden başarılı olması gerekir.
12	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	Ayakkabı İmalatçısı (Seviye 4) Mesleki Yeterlilik Belgesini elde etmek isteyen adaylar birimlerde tanımlanan sınavlara tabi tutulur. Yeterlilik birimlerindeki teorik ve performansa dayalı sınavları her bir birim için ayrı ayrı yapılabileceği gibi birlikte de yapılabilir. Ancak her birimin değerlendirmesi bağımsız yapılmalıdır.

Yeterlilik birimlerinin geçerlilik süresi, birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır. Yeterlilik birimlerinin birleştirilerek bir yeterliliğin elde edilebilmesi için tüm birimlerin geçerliliğini koruyor olması gerekmektedir.

13 DEĞERLENDİRİCİ ÖLÇÜTLERİ

Değerlendiriciler aşağıdaki koşullardan asgari birini karşılamalıdır.

- Ayakkabı imalatı alanında ustalık belgesi sahibi olup bu alanda asgari 5 yıl çalışmış olmak,
- Ayakkabı imalatı alanında usta öğreticilik belgesine sahip olup bu alanda asgari 3 yıl çalışmış olmak,
- Ayakkabıcılık alanında ön lisans mezunu olup asgari 2 yıl çalışmış olmak,
- Ayakkabıcılık alanında lisans mezunu olup asgari 2 yıl çalışmış olmak,
- YÖK ve MEB'e bağlı örgün ve yaygın eğitim kurumlarının Ayakkabı Saraciyeye Teknolojisi Alanında en az 2 yıl eğitimci olarak çalışmış olmak.
- Ayakkabı İmalatçısı (Seviye 4) MYK Mesleki Yeterlilik Belgesine sahip olup, en az 5 yıl çalışmış olmak.

Yukarıdaki özelliklere sahip olan ve ölçme ve değerlendirme sürecinde görev alacak değerlendiricilere; ilgili alanda yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından mesleki yeterlilik sistemi, kişinin görev alacağı ulusal yeterlilik(ler), ilgili ulusal meslek standart(lar)ı, ölçme-değerlendirme, ölçme-değerlendirmede kalite güvencesi ve İSG konularında eğitim sağlanmalıdır.

14	BELGE GEÇERLİLİK SÜRESİ	Belgenin geçerlilik süresi beş (5) yıldır.
15	GÖZETİM SIKLIĞI	-
16	BELGE YENİLEMEDE UYGULANACAK ÖLÇME-DEĞERLENDİRME YÖNTEMİ	5 yıllık geçerlilik süresinin sonunda belge sahibinin performansı aşağıda tanımlanan yöntemlerden en az biri kullanılarak değerlendirmeye tabi tutulur. a) 5 yıl belge geçerlilik süresi içerisinde toplamda en az iki yıl veya son altı ay boyunca ilgili alanda çalıştığını gösteren kayıtları (hizmet dökümü, referans yazısı/mektubu, sözleşme, fatura, portfolyo, vb.) sunmak, b) Yeterlilik kapsamında yer alan yeterlilik birimleri için tanımlanan performansa dayalı sınavdan (P1) başarılı olmak. Bu şartlardan en az birini yerine getiren adayların belge geçerlilik süreleri 5 yıl daha uzatılır.
17	MESLEKTE YATAY ve DİKEY İLERLEME YOLLARI	-
18	YETERLİLİĞİ GELİŞTİREN KURULUŞ(LAR)	Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Güncelleyen: İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB)
19	YETERLİLİĞİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi

**16UY0260-4/A1- İSG, İŞ ORGANİZASYONU, ÇEVRE KORUMA VE KALİTE
YETERLİLİK BİRİMİ**

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	İSG, İş Organizasyonu, Çevre Koruma ve Kalite
2	REFERANS KODU	16UY0260-4 /A1
3	SEVİYE	4
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A) YAYIN TARİHİ	01/06/2016
	B) REVİZYON NO	01
	C) REVİZYON TARİHİ	01/03/2023
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	13UMS0328-4 Ayakkabı İmalatçısı (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı
7	ÖĞRENME KAZANIMLARI	<p><u>Öğrenme Kazanımı 1: İSG ve çevre koruma gerekliliklerini açıklar.</u></p> <p>Alt Öğrenme Kazanımları:</p> <p>1.1: Çalışma süreçlerindeki olası tehlike ve riskler ile İSG önlemlerini açıklar.</p> <p>1.2: Acil durumlarda uygun davranış ve önlemleri sıralar.</p> <p>1.3: Çalışma ortamında çevre koruma önlemlerini ayırt eder.</p> <p><u>Öğrenme Kazanımı 2: İş organizasyonu ve kalite gerekliliklerini açıklar.</u></p> <p>Alt Öğrenme Kazanımları:</p> <p>2.1: İş organizasyonu prosedürlerini açıklar.</p> <p>2.2: İşe ait kalite gerekliliklerini ayırt eder.</p> <p>2.3: Mesleki gelişim faaliyetlerinin, kalite ve verimliliğe olan etkisini açıklar.</p>
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	<p>8 a) Teorik Sınav</p> <p>(T1) Çoktan Seçmeli Sorularla Sınav: A1 birimine yönelik teorik sınav Ek A1-2’de yer alan “Bilgiler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Teorik sınavda adaylara en az yirmi beş (25) soruluk 4 seçenekli çoktan seçmeli ve her biri eşit puan değerinde yazılı sınav (T1) uygulanmalıdır. Çoktan seçmeli sorularla düzenlenmiş sınavda yanlış cevaplandırılan sorulardan herhangi bir puan indirim yapılmaz. Sınavda adaylara her soru için ortalama iki (2) dakika zaman verilir. Yazılı sınavda soruların en az % 60’ına doğru yanıt veren aday başarılı sayılır. Sınav soruları, bu birimde teorik sınav ile ölçülmesi öngörülen tüm bilgi ifadelerini (Ek A1-2) ölçmelidir.</p> <p>8 b) Performansa Dayalı Sınav</p> <p>A1 birimine yönelik beceri ve yetkinlik ifadeleri diğer birimlerin beceri ve yetkinlik kontrol listelerinde tanımlanmış olup, bu kapsamda ölçme ve değerlendirmesi yapılacaktır.</p>

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar		
Adayın söz konusu birimden başarılı sayılması için T1 sınavından başarılı olması gerekir. Yeterlilik biriminin geçerlilik süresi birimin başarılı olduğu tarihten itibaren 2 yıldır.		
9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Güncelleyen: İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK [A1]-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

1. İş Sağlığı ve Güvenliği
 - 1.1. İSG önlemleri
 - 1.2. İSG talimatları
 - 1.3. İSG talimatlarını iş süreçlerinde uygulama
 - 1.4. Çalışma ortamındaki olası tehlike ve riskler
 - 1.5. İSG için kullanılması gerekli KKD'ler
 - 1.6. Tehlike, acil durum, iş kazası, risk ve ramak kala olay kavramları
 - 1.7. Acil durum talimatları
 - 1.8. Acil durum talimatlarını iş süreçlerinde uygulama
 - 1.9. Tehlike, risk ve ramak kala kavramları
 - 1.10. Tehlike ve risklere karşı alınması gereken önlemler
 - 1.11. Çalışma ortamındaki sağlık ve güvenlik işaretleri
2. Çevre Koruma
 - 2.1. Çevre koruma talimatları
 - 2.2. Çevre koruma talimatlarını iş süreçlerinde uygulama
 - 2.3. Çevresel tehlike ve riskler ve alınması gereken önlemler
 - 2.4. İş süreçlerinde ortaya çıkan atıkların tasnif prosedürleri
 - 2.5. Geri kazanılabilir/dönüştürülebilir atıklar
3. Kalite Gereklilikleri
 - 3.1. İş süreçlerinde uygulanması gereken kalite gereklilikleri
 - 3.2. İş süreçlerini kalite gerekliliklerine göre gerçekleştirme
 - 3.3. İş süreçlerinde ortaya çıkan uygunsuzluklar
 - 3.4. Uygunsuzluk giderme yöntemlerini uygulama
4. İş Organizasyonu
 - 4.1. Ayakkabı üretimi süreç organizasyonu
 - 4.2. Ayakkabı üretimi iş organizasyonu
5. Mesleki Gelişim
 - 5.1. Meslekle ilgili temel kavramlar
 - 5.2. Mesleki terminoloji
 - 5.3. Mesleki yenilik ve gelişmeleri takip etme yöntemleri
 - 5.4. Gözlem yapma ve değerlendirme
 - 5.5. Mesleki bilgi ve deneyimleri aktarma

EK [A1]-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi**a) BİLGİLER**

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
BG.1	Çalışma ortamındaki tehlike ve riskleri açıklar.	A.1.1 A.1.2	1.1	T1
BG.2	Çalışma ortamındaki tehlike ve risklere karşı alınması gereken önlemleri açıklar.	A.1.1 A.1.2	1.1	T1
BG.3	İş kazası, acil durum ve ramak kala kavramlarını tanımlar.	A.1.3	1.2	T1
BG.4	Çalışma ortamındaki tehlike ve risklere göre, kullanılması gereken KKD'leri ayırt eder.	A.1.4	1.1	T1
BG.5	Çalışma ortamındaki sağlık ve güvenlik işaretlerini açıklar.	A.1.1	1.1	T1
BG.6	Ayakkabı imalatında kullanılan makine, ekipmanın ve araçların güvenlik donanımlarını ayırt eder.	A.1.1	1.1	T1
BG.7	İş kazası durumunda uygulanacak prosedürleri açıklar.	A.1.3	1.2	T1
BG.8	Yangın, patlama ve benzeri durumlara karşı alınması gereken güvenlik önlemlerini açıklar.	A.1.1 A.1.5	1.2	T1
BG.9	Acil durum planına uygun davranışları sıralar.	A.1.1 A.1.3	1.2	T1
BG.10	Çalışma ortamında çevre korumaya yönelik önlemleri ayırt eder.	A.2.1	1.3	T1
BG.11	İş süreçlerinde ortaya çıkan atıkların tasnif prosedürünü açıklar.	A.2.3	1.3	T1
BG.12	Çalıştığı ortamdaki geri kazanılabilir materyallerin toplanmasına ve muhafazasına ilişkin önlemleri sıralar.	A.2.1 A.2.3	1.3	T1
BG.13	İş planlamasına etki eden etmenleri açıklar.	B.1.2 B.1.3	2.1	T1
BG.14	İş planlamada uygun araç gereç ve ekipman seçiminin faydalarını açıklar.	B.1.2 B.1.3 B.1.4	2.1	T1
BG.15	Hata ve arızaları oluşturan nedenleri açıklar.	A.3.4	2.2	T1
BG.16	Ayakkabı imalatında kullanılan makine, cihaz ve araç, gereçlerin teknik özelliklerini ve işlevlerini ayırt eder.	A.3.3 A.3.4 B.1.1 B.1.3 B.2.1 B.2.3	2.2	T1
BG.17	İş süreçlerinde kullanılan araç, gereç ve cihazların hata ve arıza tespitini ve alınacak önlemleri açıklar.	B.1.1 B.1.3 B.2.2	2.2	T1

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
BG.18	Ekipman, alet ve araçların kalite talimatına göre kullanım yöntemini açıklar.	A.3.3 B.1.1 B.1.3 B.2.2 B.2.4 B.2.3	2.3	T1
BG.19	Kullanılan makine bakım faaliyetlerinde uygulanması gereken prosedürleri sıralar.	A.3.3 A.3.4 B.2.1 B.2.2 B.2.3 B.2.4	2.2	T1
BG.20	Ayakkabı kalıplarının tür ve özelliklerini ayırt eder.	C.1.1	2.2	T1
BG.21	Ayakkabı modeli ile uygun kalbi çeşitlerini açıklar.	C.1.2	2.2	T1
BG.22	Deri ve model özelliğine göre uygun boya, krem ve parlaticıyı ayırt eder.	E.9.1	2.3	T1
BG.23	Ayakkabı imalatında kullanılan malzemelerin özelliklerine göre muhafaza koşullarını tanımlar.	A.2.1 B.1.2	2.2	T1
BG.24	İmalat atıklarının çevre koruma açısından tehlike ve risklerini ayırt eder.	A.2.1 A.2.3	1.3	T1
BG.25	Meslekle ilgili temel kavramları açıklar.	F.1.1 F.1.2	2.3	T1

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
BY.1	-			
*BY.2	-			

(*) Performans sınavında başarılması zorunlu kritik adımlar.

16UY0260-4/B1 ELLE AYAKKABI MONTAJ İŞLEMLERİ YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Elle Ayakkabı Montaj İşlemleri
2	REFERANS KODU	16UY0260-4/B1
3	SEVİYE	4
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A) YAYIN TARİHİ	01/06/2016
	B) REVİZYON NO	01
	C) REVİZYON TARİHİ	01/03/2023
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
13UMS0328-4 Ayakkabı İmalatçısı (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı		
7	ÖĞRENME KAZANIMLARI	
<p><u>Öğrenme Kazanımı 1: İSG, kalite ve çevre koruma gerekliliklerini uygular.</u></p> <p>Alt Öğrenme Kazanımları:</p> <p>1.1: Çalışma ortamında İSG önlemlerini talimatlar doğrultusunda uygular.</p> <p>1.2: Çevresel risklerin azaltılmasına yönelik önlemleri uygular.</p> <p>1.3: İşe ait kalite gerekliliklerini uygular.</p> <p><u>Öğrenme Kazanımı 2: Elle saya montajı yapar.</u></p> <p>Alt Öğrenme Kazanımları:</p> <p>2.1: Sayayı ve kalıbı yöntemine göre montaja hazırlar.</p> <p>2.2: Sayanın montajını yöntemine uygun şekilde yapar.</p> <p>2.3: Sayanın fırınlama ve dövüştürme (pisterizma) işlemlerini doğru tekniklerle yapar.</p> <p><u>Öğrenme Kazanımı 3: Elle taban montajı yapar.</u></p> <p>Alt Öğrenme Kazanımları:</p> <p>3.1: Elle üretim yöntemleri ile montajlanmış ayakkabının alt kısmını ve taban hazırlama işlemlerini yapar.</p> <p>3.2: Yöntemine uygun olarak taban ile kalıba çekilmiş sayayı birleştirir.</p>		
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
-		
8 b) Performansa Dayalı Sınav		
(P1): B1 birimine yönelik performansa dayalı sınav Ek B1-2’de yer alan “Beceriler ve Yetkinlikler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlikler kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden asgari % 80 başarı göstermesi gerekir. Performansa dayalı sınavın süresi, belirlenen kapsamda, gerçek uygulama şartlarındaki süreye karşılık gelmelidir. Performansa dayalı sınav gerçek veya gerçeğine uygun olarak düzenlenmiş çalışma ortamında gerçekleştirilir. Beceri ve		

yetkinlik ifadelerinin (Ek B1-2) tamamı performansa dayalı sınav ile ölçülmeli ve asgari bir çift ayakkabının elle montajını içermelidir.		
8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar		
Adayın söz konusu birimden başarılı sayılması için P1 sınavından başarılı olması gerekir. Yeterlilik biriminin geçerlilik süresi birimin başarıldığı tarihten itibaren 2 yıldır. Adayın kendi ve diğer kişilerin can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde sınava son verilir.		
9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Güncelleyen: İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK [B1]-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

1. İSG ve Çevre Koruma
 - 1.1. İş sağlığı ve güvenliği talimatlarını iş süreçlerinde uygulama
 - 1.2. Çalışma ortamındaki tehlike ve risklere karşı önlem alma
 - 1.3. İş süreçlerinde kişisel koruyucu donanımları kullanma
 - 1.4. Sağlık ve güvenlik işaretlerini iş süreçlerinde kullanma
 - 1.5. Araç, gereç ve ekipmanların iş süreçlerinde güvenli kullanımı
 - 1.6. Acil durum talimatlarını iş süreçlerinde uygulama
 - 1.7. Çevre koruma talimatlarını iş süreçlerinde uygulama
 - 1.8. Çalışma ortamında oluşan atıklarla ilgili yapılacak işlemler
2. Kalite
 - 2.1. İş süreçlerinde oluşan hata ve arızalar ile giderilme yöntemleri
 - 2.2. İşe ait kalite gereklilikleri uygulamaları
 - 2.3. Makine, donanım, alet ve araçların kalite gerekliliklerine göre kullanımı
3. Elle Saya Montajı
 - 3.1. Ayakkabı kalıpları, özellikleri, kullanım yerleri
 - 3.2. Kalıba uygun alt materyal hazırlama
 - 3.3. Sayayı ve kalıbı yöntemine göre montaja hazırlama
 - 3.4. Sayanın yöntemine göre montajı
 - 3.5. Sayanın fırınlama ve dövüştürme (pisterizma) işlemleri
 - 3.6. Saya montajında kullanılan araç, gereç ve ekipmanlar
 - 3.7. Saya montajında dikkat edilmesi gereken unsurlar
 - 3.8. Saya montajında yapılan ara kontroller
4. Elle Taban Montajı
 - 4.1. Taban çeşitleri, özellikleri, kullanım yöntemleri
 - 4.2. Elle üretim yöntemleri ile montajlanmış ayakkabı ve taban hazırlama
 - 4.3. Taban ile ayakkabıyı birleştirme (üste atma işlemleri)
 - 4.4. Taban montajında kullanılan araç, gereç ve ekipmanlar
 - 4.5. Taban montajında dikkat edilmesi gereken unsurlar
 - 4.6. Taban montajında yapılan ara kontroller

EK [B1]-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi**a) BİLGİLER**

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
BG.1	----			

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
*BY.1	Çalışma alanında İSG kurallarını uygular.	A.1.1	1.1	P1
*BY.2	Yapılan işe uygun kişisel koruyucu donanımları (maske, eldiven, iş elbisesi, iş ayakkabısı, gözlük vb.) kullanır.	A.1.2	1.1	P1
*BY.3	Saya montajında, araç-gereç, makine ve ekipmanları güvenlik talimat/kurallarına uygun olarak kullanır.	A.1.3	1.1	P1
BY.4	Saya montajında ara kontrolleri prosedürüne göre yapar.	A.3.1	1.3	P1
BY.5	Taban montajında ara kontrolleri prosedürüne göre yapar.	A.3.1 E.3.1 E.3.2	1.3	P1
BY.6	Taban astarını kalıba uygun şekilde çivilerle/uygun yöntemle tutturur.	C.1.1 C.1.3	2.1	P1
BY.7	Taban astarındaki fazlalıkları falçatayı kendine zarar vermeyecek şekilde tutarak temizler.	A.1.3 C.1.4	2.1	P1
*BY.8	Sayaları model ve sağ sol numaralarına/işaretlerine göre ayırır.	C.2.1	2.1	P1
BY.9	Sayanın arka ve ön burun kısmı ile saya ford ve bombe kısmına yapıştırıcı sürer.	C.2.3	2.1	P1
*BY.10	Ford kısmını sayanın modeline uygun şekilde deri ile astar arasına tekniğine uygun olarak yerleştirir.	C.2.2	2.1	P1
BY.11	Bombeyi maskarat ölçüsüne göre sayanın burun kısmına uygun ebatla deri ile astar arasına yerleştirir.	C.2.4	2.1	P1
BY.12	Sayayı modeline uygun şekilde kalıba tutturur.	D.1.4 D.1.5	2.2	P1
BY.13	Burun da plota olmayacak şekilde çivi dizer.	D.1.4 D.1.5	2.2	P1
*BY.14	Astar ara işini falçata ile falçatayı kendine zarar vermeyecek şekilde tutarak yapar.	A.1.3 C.1.4	2.2	P1
BY.15	Saya uçlarına ve taban astarına tekniğine uygun yapıştırıcı sürer.	D.1.4 D.1.5	2.2	P1
BY.16	Yapıştırıcı uygun kıvama geldikten sonra çekiç ile çivileri yatarır.	D.1.4 D.1.5 D.1.7	2.2	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
*BY.17	Ayakkabının arka ve yan kısmının yüksekliklerini ayarlar.	D.2.1	2.2	P1
BY.18	Arka da palto olmayacak şekilde ayakkabının kamara ve arka çivileme işlemini yapar.	D.1.4 D.1.5	2.2	P1
BY.19	Saya montajının uygunluğunu, teknik ölçütlerine göre kontrol eder.	D.2.3 D.2.4	2.2	P1
*BY.20	Tekniğine uygun dövüştürme (pisterizma) yapar.	D.4.2 D.4.3	2.3	P1
BY.21	Çivileri usulüne göre söker.	D.4.2 D.4.3	2.3	P1
BY.22	Montajı tamamlanan sayanın deri boşluklarının alınması ve kuruması için fırından geçirir.	D.3.2	2.3	P1
BY.23	Derinin kalınlığına ve özelliğine göre taban tıraşıhtiyacını belirler.	E.1.4	3.1	P1
BY.24	Montajlanmış ayakkabının alt kısmının yapıştırıcı kalıntılarını ve deri fazlalıklarını falçata/raspa ve zımpara kullanarak temizler.	E.1.4	3.1	P1
BY.25	İhtiyaç duyulması halinde silme suyu ile suya el değdirmeden pamuk fırça ya da bez yardımıyla eldiven ve maske kullanarak tabanı siler.	E.2.2 A.1.2	1.1 3.1	P1
*BY.27	Kullanılan hazır taban malzemesinin türüne göre uygun yapıştırıcı seçer.	E.2.1	3.2	P1
BY.28	Hazır taban malzemesine göre tek ya da çift kat yapıştırıcıyı fırça yardımıyla eldiven ve maske kullanarak sürer.	E.2.1 A.1.2	3.2	P1
BY.29	Yapıştırıcı sürülen hazır taban ve ayakkabının alt kısmını yapıştırıcının özelliğine uygun sürede tozsuz ortamda bekleterek tava gelmesini sağlar.	E.2.1	3.2	P1
*BY.30	Tava gelen hazır taban ve ayakkabının üste atma işlemi yapar.	E.2.12	3.2	P1
BY.31	Çekiçle ve sıkıştırma pres makinesinde presleyerek iki parçanın birbirine yapışmasını sağlar.	E.3.3 E.4.4	3.2	P1
BY.32	Şoklama yapılmayacaksa, presden çıkan ayakkabıyı uygun süre bekletir.	E.6.2	3.2	P1
*BY.33	Falçatayı kendine zarar vermeyecek şekilde kullanarak fazlalıkları temizler.	E.3.3 E.4.4 E.6.2 A.1.2	1.1	P1
*BY.34	Üretim sürecinde oluşan kullanılabilir atıkların ayrıştırılarak depolanmasını sağlar.	A.2.3	1.2	P1
BY.35	Çalışma ortamında oluşan atıkları ayrıştırarak tanımlı kaplarda toplar.	A.2.3	1.2	P1

(*) Performans sınavında başarılması zorunlu kritik adımlar.

16UY0260-4/B2 MAKİNE İLE AYAKKABI MONTAJ İŞLEMLERİ YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Makine ile Ayakkabı Montaj İşlemleri
2	REFERANS KODU	16UY0260-4/B2
3	SEVİYE	4
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A) YAYIN TARİHİ	01/06/2016
	B) REVİZYON NO	01
	C) REVİZYON TARİHİ	01/03/2023
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
13UMS0328-4 Ayakkabı İmalatçısı (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı		
7	ÖĞRENME KAZANIMLARI	
<p><u>Öğrenme Kazanımı 1: İSG ve çevre koruma gerekliliklerini uygular.</u></p> <p>Alt Öğrenme Kazanımları:</p> <p>1.1: Çalışma ortamında İSG önlemlerini talimatlar doğrultusunda uygular.</p> <p>1.2: Çevresel risklerin azaltılmasına yönelik önlemleri uygular.</p> <p>1.3: İşe ait kalite gerekliliklerini uygular.</p> <p><u>Öğrenme Kazanımı 2: Makine ile sava montajı yapar.</u></p> <p>Alt Öğrenme Kazanımları:</p> <p>2.1: Sayayı ve kalıbı yöntemine göre montaja hazırlar.</p> <p>2.2: Sayanın montajını yöntemine uygun şekilde yapar.</p> <p>2.3: Sayanın fırınlama ve pisterizma işlemlerini doğru tekniklerle yapar.</p> <p><u>Öğrenme Kazanımı 3: Makine ile taban montajı yapar.</u></p> <p>Alt Öğrenme Kazanımları:</p> <p>3.1: Seri üretim yöntemleri ile taban tıraşı ve taban hazırlama işlemlerini yapar.</p> <p>3.2: Yöntemine uygun olarak taban ile kalıba çekilmiş sayayı makinede birleştirir.</p>		
8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
-		
8 b) Performansa Dayalı Sınav		
(P1): B2 birimine yönelik performansa dayalı sınav Ek B2-2'de yer alan "Beceriler ve Yetkinlikler" kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlikler kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden asgari % 80 başarı göstermesi gerekir. Performansa dayalı sınavın süresi, belirlenen kapsamda, gerçek uygulama şartlarındaki süreye karşılık gelmelidir. Performansa		

dayalı sınav gerçek veya gerçeğine uygun olarak düzenlenmiş çalışma ortamında gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlik ifadelerinin (Ek B2-2) tamamı performansa dayalı sınav ile ölçülmeli ve asgari iki çift ayakkabının makinede montajını içermelidir.

8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar

Adayın söz konusu birimden başarılı sayılması için P1 sınavından başarılı olması gerekir. Yeterlilik biriminin geçerlilik süresi birimin başarılı olduğu tarihten itibaren 2 yıldır. Adayın kendi ve diğer kişilerin can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde sınava son verilir.

9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Güncelleyen: İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK [B2]-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

1. İş Sağlığı ve Güvenliği
 - 1.1. İSG önlemleri
 - 1.2. İSG talimatları
 - 1.3. İSG talimatlarını iş süreçlerinde uygulama
 - 1.4. Çalışma ortamındaki tehlike ve risklere karşı önlem alma
 - 1.5. Tehlike, acil durum, iş kazası, risk ve ramak kala olay kavramları
 - 1.6. İş süreçlerinde kişisel koruyucu donanımları kullanma
 - 1.7. Sağlık ve güvenlik işaretlerini iş süreçlerinde kullanma
 - 1.8. Araç, gereç ve ekipmanların iş süreçlerinde güvenli kullanımı
 - 1.9. Acil durum talimatları
 - 1.10. Acil durum talimatlarını iş süreçlerinde uygulama
 - 1.11. Tehlike, risk ve ramak kala kavramları
 - 1.12. Tehlike ve risklere karşı alınması gereken önlemler
 - 1.13. Çalışma ortamındaki sağlık ve güvenlik işaretleri
2. Çevre ve Koruma
 - 2.1. Çevre koruma talimatları
 - 2.2. Çevre koruma talimatlarını iş süreçlerinde uygulama
 - 2.3. Çevresel tehlike ve riskler ve alınması gereken önlemler
 - 2.4. İş süreçlerinde ortaya çıkan atıkların tasnif prosedürleri
 - 2.5. Geri kazanılabilir/dönüştürülebilir atıklar
3. Kalite Gereklilikleri
 - 3.1. İş süreçlerinde uygulanması gereken kalite gereklilikleri
 - 3.2. İş süreçlerini kalite gerekliliklerine göre gerçekleştirme
 - 3.3. İş süreçlerinde oluşan hata ve arızalar
 - 3.4. İş süreçlerinde ortaya çıkan uygunsuzluklar
 - 3.5. Uygunsuzluk giderme yöntemlerini uygulama
 - 3.6. İşe ait kalite gereklilikleri uygulamaları
 - 3.7. Makine, donanım, alet ve araçların kalite gerekliliklerine göre kullanımı
4. Makinede saya montajı
 - 4.1. Ayakkabı kalıpları, özellikleri, kullanım yerleri
 - 4.2. Sayayı ve kalıbı yöntemine göre montaja hazırlama
 - 4.3. Sayanın fırınlama ve dövüştürme (pisterizma) işlemleri
 - 4.4. Ayakkabı üretimi süreç organizasyonu

5. Makinede taban montajı- Mesleki gelişim
 - 5.1. Taban çeşitleri, özellikleri, kullanım yöntemleri
 - 5.2. Makinede üretim yöntemleri ile montajlanmış ayakkabı ve taban hazırlama
 - 5.3. Taban ile ayakkabıyı birleştirme
 - 5.4. Tabanı atılan ayakkabının kontrolü
 - 5.5. Meslekle ilgili temel kavramlar
 - 5.6. Mesleki terminoloji
 - 5.7. Mesleki yenilik ve gelişmeleri takip etme yöntemleri
 - 5.8. Gözlem yapma ve değerlendirme
 - 5.9. Mesleki bilgi ve deneyimleri aktarma

EK B2]-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
BG.1	-			

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
*BY.1	Çalışma alanında İSG kurallarını uygular.	A.1.1	1.1	P1
*BY.2	Yapılan işe uygun kişisel koruyucu donanımları (maske, eldiven, iş elbisesi, iş ayakkabısı, gözlük vb.) kullanır.	A.1.4	1.1	P1
*BY.3	Saya montajında, araç-gereç, makine ve ekipmanları güvenlik talimat/kurallarına uygun olarak kullanır.	A.3.1	1.3	P1
BY.4	Ayakkabı imalatında ara kontrolleri prosedürüne göre yapar.	A.3.1	1.3	P1
BY.5	Saya modeline uygun kalıbı seçer.	C.1.1	2.1	P1
*BY.6	Kalıp numarası ile ayakkabı numarasını kontrol eder.	C.1.2	2.1	P1
*BY.7	Taban astarını, kalıba düzgün şekilde çivilerle/uygun yöntemle tutturur.	C.1.3	2.2	P1
BY.8	Taban astarındaki fazlalıkları falçatayı kendine zarar vermeyecek şekilde tutarak temizler.	A.1.1 C.1.4	1.1 2.2	P1
BY.9	Sayaları model ve sağ sol numaralarına/işaretlerine göre ayırır.	C.2.1	2.1	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
*BY.10	Sayanın arka ve ön burun kısmı ile fort ve bombelere yapıştırıcı sürer.	C.2.3	2.2	P1
*BY.11	Bombeyi maskarat ölçüsüne göre sayanın burun kısmına deri ile astar arasına yerleştirir.	C.2.4	2.2	P1
BY.12	Fort kısmını sayanın modeline uygun şekilde deri ile astar arasına tekniğine uygun olarak yerleştirir.	C.2.4	2.2	P1
BY.13	Astar ile ana malzemeyi düzgün şekilde birbirine yapıştırır.	C.2.4	2.2	P1
BY.14	Saya cinsine göre belirlenen süre kadar sayayı ön yumuşatma makinesinde yumuşatır.	D.1.1 D.1.2	2.2	P1
BY.15	Saya yumuşadıktan sonra, sayanın yüz kısmını ortalayarak ön monte makinasına tekniğine göre yerleştirir.	D.1.3	2.2	P1
*BY.16	Makineye yerleştirilen sayanın orta eksenini kalıbın eksenini (eğrilik/doğruluk) uyumlu olacak şekilde yerleştirir.	D.1.4	2.2	P1
BY.17	Makinenin kullanma talimatına uyararak ön montaj işlemini tamamlar.	D.1.6	2.2	P1
BY.18	Makinadan çıkarıp düzgün ve doğru şekilde yapışıp yapışmadığını kontrol eder.	D.1.7	2.2	P1
BY.19	Sayanın arka fordunu fort pres makinasında sıcak bölümde yumuşatır.	C.2.4	2.2	P1
BY.20	Arka montayı yapmak için (jön) arka monta makinasına yerleştirir.	D.2.3	2.2	P1
*BY.21	Arka boy kısımları modele uygun yükseklikte ayarlar.	D.2.3	2.2	P1
BY.22	Arka çivileme/yapıştırma işlemini yapar.	D.2.3	2.2	P1
BY.23	Fırının ısı ve süresinin derinin cinsine göre ayarlı olup olmadığını kontrol eder.	D.2.2	2.3	P1
BY.24	Arka montesi tamamlanan ayakkabıyı ayakkabı saya malzemesine göre ısıyı ayarlanmış olan sıcak fırından geçirir.	D.3.1	2.3	P1
BY.25	Fort, bombenin ek yerlerinde boşluk kalmaması için çekiçleme işlemi yapar.	D.4.1	2.3	P1
BY.26	Tabanda bulunan çivi, zımbaları söker.	D.3.1	2.3	P1
BY.27	Montajlanmış ayakkabının alt kısmının yapıştırıcı kalıntılarını ve deri fazlalıklarını freze makinası ile zımpara yaparak temizler.	E.1.3 E.1.4	2.3	P1
BY.28	Tabanın temizlenmesi ve hazırlanması işlemini yapar.	E.2.1	2.3	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
BY.29	Taban ile ayakkabı birleştirilerek ayakkabıda çizme (tel) işlemi yapar.	E.2.1	2.3	P1
BY.30	Montesi bitmiş olan ayakkabının hazır tabanına güvenli teknikle yapıştırıcı sürer.	A.1.1 E.2.1	2.3	P1
BY.31	Yapıştırıcı sürülen hazır taban ve ayakkabının alt kısmını yapıştırıcının özelliğine uygun sürede tozsuz ortamda bekleterek tava gelmesini sağlar.	E.2.1 E.3.1	2.3	P1
*BY.32	Taban montajında, araç-gereç, makine ve ekipmanları güvenlik talimat/kurallarına uygun olarak kullanır.	A.1.1	2.3	P1
BY.33	Taban ve ayakkabılar kuruyan yapıştırıcıyı aktive etmek için aktive makinesinde ısıtır.	E.2.8	2.3	P1
*BY.34	Tabanın üste atma işlemini yapar.	E.2.8	2.3	P1
BY.35	Sıkıştırma pres makinesinde presleyerek iki parçanın birbirine yapışmasını sağlar.	E.3.3	2.3	P1
BY.36	Presten çıkan ayakkabıyı uygun süre bekletir veya makinede şoklama yapar.	E.4.1 E.4.2 E.4.4	2.3	P1
BY.37	Bitmiş olan ayakkabıyı uygun aparat kullanarak kalıptan çıkarır.	E.6.1	2.3	P1
BY.38	Ayakkabının ağız kısmında kalan astar fazlalığını, kesim bıçağı ile keser.	E.6.2	2.3	P1
*BY.39	Taban montajında ara kontrolleri prosedürüne göre yapar.	A.3.3 E.1.4 E.4.4	1.3	P1
*BY.40	Çalışma ortamında oluşan kullanılabilir atıkları ayrıştırır.	A.2.1	1.2	P1
BY:41	Çalışma ortamında oluşan atıkları tanımlı kaplarda toplar.	A.2.1	1.2	P1

(*) Performans sınavında başarılması zorunlu kritik adımlar.

16UY0260-4/B3 BİTİM (ISFORMA VE FINISAJ) İŞLEMLERİ YETERLİLİK BİRİMİ

1	YETERLİLİK BİRİMİ ADI	Bitim (İsforma ve Finisaj) İşlemleri
2	REFERANS KODU	16UY0260-4/B3
3	SEVİYE	4
4	KREDİ DEĞERİ	-
5	A) YAYIN TARİHİ	01/06/2016
	B) REVİZYON NO	01
	C) REVİZYON TARİHİ	01/03/2023
6	YETERLİLİK BİRİMİNE KAYNAK TEŞKİL EDEN MESLEK STANDARDI	
13UMS0328-4 Ayakkabı İmalatçısı (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı		
7	ÖĞRENME KAZANIMLARI	
<p><u>Öğrenme Kazanımı 1: İSG ve çevre koruma gerekliliklerini uygular.</u></p> <p>Alt Öğrenme Kazanımları:</p> <p>1.1: Çalışma ortamında İSG önlemlerini talimatlar doğrultusunda uygular.</p> <p>1.2: Çevresel risklerin azaltılmasına yönelik önlemleri uygular.</p> <p>1.3: İşe ait kalite gerekliliklerini uygular.</p> <p><u>Öğrenme Kazanımı 2: Ayakkabının ara işi ve mostra işlemlerini yapar.</u></p> <p>Alt Öğrenme Kazanımları:</p> <p>2.1: Model özelliğine göre ara işlemi ihtiyacını belirler.</p> <p>2.2: Mostra işlemlerini tekniklerine göre yapar.</p> <p><u>Öğrenme Kazanımı 3: Boyama/renk değiştirme/ parlatma/ kreleme işlemlerini uygular.</u></p> <p>Alt Öğrenme Kazanımları:</p> <p>3.1: Malzeme ve model özelliğine uygun ayakkabıda bitim işlemi yapar.</p> <p>3.2: Ayakkabının dış yüzeyini boyama/ parlatma işlemi yapar.</p> <p><u>Öğrenme Kazanımı 4: Ayakkabının fiziki son kontrolü ve paketleme işlemlerini yapar.</u></p> <p>Alt Öğrenme Kazanımları:</p> <p>4.1: Model özelliğine göre, ayakkabının aksesuarlarını (bağcık, kullanım kılavuzu/kartı, vb.) yerleştirir.</p> <p>4.2: Ayakkabının gözle son kontrolünü yapar.</p> <p>4.3: Ayakkabının paketlemesini yapar.</p>		

8	ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	
8 a) Teorik Sınav		
-		
8 b) Performansa Dayalı Sınav		
(P1): B3 birimine yönelik performansa dayalı sınav Ek B3-2’de yer alan “Beceriler ve Yetkinlikler” kontrol listesine göre gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlikler kontrol listesinde aday tarafından başarılması zorunlu kritik adımlar belirlenir. Adayın, performans sınavından başarı sağlaması için kritik adımların tamamından başarılı performans göstermek koşuluyla sınavın genelinden asgari % 80 başarı göstermesi gerekir. Performansa dayalı sınavın süresi, belirlenen kapsamda, gerçek uygulama şartlarındaki süreye karşılık gelmelidir. Performansa dayalı sınav gerçek veya gerçeğine uygun olarak düzenlenmiş çalışma ortamında gerçekleştirilir. Beceri ve yetkinlik ifadelerinin (Ek B3-2) tamamı performansa dayalı sınav ile ölçülmeli ve başarı ölçütlerine göre asgari iki bir çift ayakkabının bitim (isforma ve finisaj) işlemlerini içermelidir.		
8 c) Ölçme ve Değerlendirmeye İlişkin Diğer Koşullar		
Adayın bu birimden başarılı sayılması için P1 sınavından başarılı olması gerekir. Yeterlilik biriminin geçerlilik süresi birimin başarılı olduğu tarihten itibaren 2 yıldır. Adayın kendi ve diğer kişilerin can güvenliğini tehlikeye sokacak bir davranış göstermesi halinde sınava son verilir.		
9	YETERLİLİK BİRİMİNİ GELİŞTİREN KURUM/KURULUŞ(LAR)	Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) Güncelleyen: İstanbul Deri ve Deri Mamulleri İhracatçıları Birliği (İDMİB)
10	YETERLİLİK BİRİMİNİ DOĞRULAYAN SEKTÖR KOMİTESİ	MYK Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sektör Komitesi

YETERLİLİK BİRİMİ EKLERİ

EK [B3]-1: Yeterlilik Biriminin Kazandırılması için Tavsiye Edilen Eğitime İlişkin Bilgiler

1. İş Sağlığı ve Güvenliği
 - 1.1. İSG önlemleri
 - 1.2. İSG talimatları
 - 1.3. İş sağlığı ve güvenliği talimatlarını iş süreçlerinde uygulama
 - 1.4. Çalışma ortamındaki tehlike ve risklere karşı önlem alma
 - 1.5. İş süreçlerinde kişisel koruyucu donanımları kullanma
 - 1.6. Sağlık ve güvenlik işaretlerini iş süreçlerinde kullanma
 - 1.7. Araç, gereç ve ekipmanların iş süreçlerinde güvenli kullanımı
 - 1.8. Acil durum talimatları
 - 1.9. Acil durum talimatlarını iş süreçlerinde uygulama
 - 1.10. Tehlike, risk ve ramak kala kavramları
 - 1.11. Çalışma ortamındaki sağlık ve güvenlik işaretleri
 - 1.12. Tehlike ve risklere karşı alınması gereken önlemler
2. Çevre ve Koruma
 - 2.1. Çevre koruma talimatları
 - 2.2. Çevre koruma talimatlarını iş süreçlerinde uygulama
 - 2.3. Çevresel tehlike ve riskler ve alınması gereken önlemler
 - 2.4. İş süreçlerinde ortaya çıkan atıkların tasnif prosedürleri
 - 2.5. Geri kazanılabilir/dönüştürülebilir atıklar

3. Kalite Gereklilikleri
 - 3.1. İş süreçlerinde uygulanması gereken kalite gereklilikleri
 - 3.2. İş süreçlerini kalite gerekliliklerine göre gerçekleştirme
 - 3.3. İş süreçlerinde oluşan hata ve arızalar
 - 3.4. İş süreçlerinde ortaya çıkan uygunsuzluklar
 - 3.5. Uygunsuzluk giderme yöntemlerini uygulama
 - 3.6. İşe ait kalite gereklilikleri uygulamaları
 - 3.7. Makine, donanım, alet ve araçların kalite gerekliliklerine göre kullanımı
4. Mostra Takma
 - 4.1. Model özelliğine göre işlem ihtiyacını belirleme
 - 4.2. Mostra çeşitleri ve kullanım yerleri
 - 4.3. Mostra işlemlerini tekniklerine göre yapma
 - 4.4. Ped çeşitleri ve kullanım yerlerini belirleme
5. Yüzey Temizleme
 - 5.1. Yüzey temizleme malzemeleri ve kullanım uygulamalarını yapma
 - 5.2. İplik yakma makinesi kullanımı ve iplik yakım uygulamalarını yapma
6. Yüzey Dolgu Maddeleri ve Özellikleri
 - 6.1. Dolgu malzemeleri ve kullanım uygulamaları
 - 6.2. Finisaj fırça makinesi ve kullanım uygulamaları
 - 6.3. Ayakkabının dış yüzeyini boyama/parlatma işlemi
7. Ayakkabı Kapama Yöntemleri ve Kullanılan Araç- Gereçler
 - 7.1. Model özelliğine göre, ayakkabının aksesuarını (bağcık, kullanım kılavuzu/kart, vb.) yerleştirme işlemi
 - 7.2. Bitmiş ürünün gözle son kontrolü
 - 7.3. Model ve malzeme özelliğine göre ayakkabı paketlemesi yapma

EK [B3]-2: Yeterlilik Biriminin Ölçme ve Değerlendirmesinde Kullanılacak Kontrol Listesi

a) BİLGİLER

No	Bilgi İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
BG.1	-			
BG.2	-			

b) BECERİ VE YETKİNLİKLER

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
*BY.1	Çalışma alanında İSG kurallarını uygular.	A.1.1	1.1	P1
*BY.2	Ara işi ve mostra işlemlerinde, araç-gereç makine ve ekipmanları güvenlik talimat/kurallarına uygun olarak kullanır.	A.3.1	1.3	P1
BY.3	Finisaj işlemlerinde ara kontrolleri prosedürüne göre yapar.	A.3.1	1.3	P1

No	Beceri ve Yetkinlik İfadesi	UMS İlgili Bölüm	Yeterlilik Birimi Alt Öğrenme Kazanımı	Değerlendirme Aracı
*BY.4	Boyama ve parlatma işlemlerine uygun KKD'leri kullanır.	A.1.2	1.1	P1
*BY.5	Boyama ve parlatma işlemlerinde, araç-gereç, makine ve ekipmanları güvenlik talimat/kurallarına uygun olarak kullanır.	A.1.1	1.3	P1
*BY.6	Ayakkabının dil kısmındaki iç astar fazlalıklarının kesim bıçağı ile işlemlerini güvenliğe uygun olarak yapar.	E.6.2 A.1.1	2.1	P1
BY.7	Ayakkabının ford kısmındaki iç astar fazlalıklarının kesim bıçağı ile işlemlerini güvenliğe uygun olarak yapar.	E.6.2 A.1.1	2.1	P1
*BY.8	Uygun ıstampa ile mostranın kesim işlemini kalıbın şekline ve numarasına göre yapar.	E.8.2	2.2	P1
BY.9	Mostraya modelin özelliğine uygun dekor, etiket yapıştırma işlemlerini yapar.	E.8.3	2.2	P1
BY.10	Taban pedini, düzgün şekilde tabanın iç kısmına yerleştirerek yapıştırır.	E.8.1	2.2	P1
BY.11	Ayakkabı tabanının iç astarını taban pedinin üzerine, kaydırmadan yapıştırır.	E.8.1	2.2	P1
*BY.12	Malzeme kırışıklarını ütuleme yöntemi ile giderir.	E.5.3	3.1	P1
BY.13	Deri üzerindeki pürüz ve gözenekleri dolgu maddesi ile doldurur.	E.5.3	3.1	P1
BY.14	Malzeme ve model özelliğine göre uygun boya, krem veya parlaticıyı seçer.	E.9.1	3.2	P1
*BY.15	Seçilen boya/krem/parlaticıyı ayakkabının dış yüzeyine sünger yardımıyla leke bırakmamaya özen göstererek güvenliğe uygun şekilde uygular.	E.9.1 A.1.5	3.2	P1
BY.16	Ayakkabıya bağcık takar.	E.9.2	4.1	P1
BY.17	Ayakkabıya gereken diğer aksesuarları (etiket, kullanım kılavuzu) takar.	E.9.2	4.1	P1
BY.18	Ayakkabının eşleştirmesini numarasına göre yapar.	E10.1 E.10.2	4.2	P1
*BY.19	Sol tek ile sağ tek arasında oran-orantısızlık kontrolünü yapar.	E.10.1 E.10.3	4.2	P1
*BY.20	Üretim sürecinde oluşan kullanılabilir atıkların ayrıştırılarak depolanmasını sağlar	A.2.1 A.2.2	1.2	P1
BY:21	Çalışma ortamında oluşan atıkları tanımlı kaplarda toplar.	A.2.5	1.2	P1

(*) Performans sınavında başarılması zorunlu kritik adımlar.

YETERLİLİK EKLERİ**EK 1: Ulusal Yeterlilik Güncelleme Ekibi ve Teknik Çalışma Grubu Üyeleri**

	Adı - Soyadı	Eğitim Bilgileri* (Tarih- Eğitim Kurumu/Bölüm Adı)	Deneyim Bilgileri* (Tarih – İş Yeri – Unvan)
1.	Neriman EKİNCİ	İDMİB- Mesleki Belgelendirme Merkezi Müdürü	<p>05/02/2015 İTKİB/ İDMİB – Devam Ediyor. Kalite Yönetim Temsilcisi</p> <p>01/10/2013- Devam Ediyor. (İDMİB Karar Verici (Deri ve Deri ürünleri Sektörü 15 meslek)</p> <p>01/01/2017 -31/10/2017 (İDMİB) Proje Koordinatörü</p> <p>01/12/ 2012–07/2013 Sınav Ölçme Değerlendirme Uzmanı</p> <p>İTKİB/İDMİB Deri ve Deri Ürünleri sektörlerine yönelik Ulusal Meslek Standardı ve Ulusal Yeterlilik Hazırlama, Ölçme ve Değerlendirme Yöntemlerini belirleme, Sınav materyalleri hazırlama, Sınav senaryolarını oluşturma, Sınav Uygulamalarını takip etme</p> <p>İTKİB/ İDMİB Ayakkabı İmalatçısı (Seviye4), Saraciye İmalatçısı (Seviye 4) Sayacı (Seviye 3) UMS Güncelleme ve Ulusal Yeterlilik Hazırlama Komisyonu</p> <p>İTKİB/ İDMİB 28-29 /01/2015 İDMİB Kalite Yöneticisi ve Personel Belgelendirme Müdürü ve Saraciye İmalatçısı (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı Hazırlama</p> <p>2012-2013 İTKİB/ İDMİB - Ulusal Standart Hazırlama İDMİB Bünyesinde ‘Yetkin Belgeli İşgücü İstihdamında Çözüm Ortaklığı Projesi</p> <p>8-12.03.2009 Ankara Eğitim Programları İKMEP insan kaynaklarının mesleki eğitim yoluyla güçlendirilmesi projesi</p> <p>30.05.2006 MEB- İstanbul KOSGEB-AB Ayakkabıcılık Eğitim Enstitüsü Projesi 20. Yönetim komitesi KOSGEB Ayakkabıcılık Eğitim Enstitüsü ve kalite güvence sistemlerinin</p>

			oluşturulması ve karar alınmasında MEB- Mesleki Teknik Eğitim Gen. Md. Adına görüş bildirme 1983-2012 (28) Yıl MEB- Öğretmen, Alan Şefi, Teknik Müdürü Yardımcısı ve Okul Müdürü
2.	Ali KARCIER	TASEV -Eğitim Koordinatörü	2009-2023- İstanbul / TASEV - Eğitim Koordinatörü 2004-2009- İstanbul/ AYERGEM (Ayakkabı Eğitimi Araştırma Geliştirme Merkezi)- Yönetici 1986-2004-İstanbul/Sümerbank Teknik Müdür 1983-1986-Van/Sümerbank Teknik Müdür 1972-İstanbul/ Deri İşletme Müdürlüğü 1970-1983- İstanbul/ Sümerbank İşletme Müdürlüğü 1962-1983 İstanbul/Danon Menda /Laboratuvar Sorumlusu
3.	Necdet ERKUTOĞLU	Usta Öğretici	1963-1969 Ayakkabı - Saya 1973-1998 Kendi işyeri Ayakkabı - Saya 1994-1996 Tozkoparan MEM - Usta Öğretici 2007-2011 İstanbul Aydın Ün. - Usta Öğretici 2006-2016 TASEV - Usta Öğretici
4.	Kerim ŞAHİNER	Yakupoğlu Ayakkabı	1985 yılında mesleğe başlamış olup 01.08.1996 tarihinden itibaren Yakupoğlu Deri San. Usta Öğretici ve Ustabaşı olarak görev yapmakta
5.	Ahmet SAYAR	20.02.2016 Küçükçekmece Mesleki Eğitim Merkezi Ustalık belgesi 25.03.2016 Küçükçekmece Mesleki Eğitim Merkezi Usta Öğreticilik Belgesi	1975-1977 TOGO Ayakkabı 1980-1990 As Kundura 1990-2005 Adam Kundura 2005-2015 Devran Kundura 2015-2017 TASEV Usta Öğretici

6.	Betül KIR	2007-2011 Nişantaşı Rüştü Uzel MTAL - Ayakkabı Saraciyeye Teknolojisi 2011-2013 İst Ün. Ayakkabı Tasarım ve Üretimi - Lisans 2007-2019 İst Arel Ün. Moda ve Tekstil Tas. -Yüksek Lisans	2013-2019-KB Ayakkabı 2021—Devam İstanbul Cerrahpaşa Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu Öğrt. Görevlisi
----	-----------	---	---

*Yalnızca meslekle ilgili olan eğitim/deneyim bilgilerine yer verilecektir.

EK 2: Görüş İstenen Kişi, Kurum ve Kuruluşlar

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı (İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğü)

Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

Milli Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

Türkiye İş Kurumu (İş ve Meslek Danışmanlığı Dairesi Başkanlığı)

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK)

Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı (YÖK)

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı (KOSGEB)

Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)

Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK)

Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)

Hak-İş Konfederasyonu

Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu (TURK-İŞ)

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK)

Ankara Sanayi Odası (ASO)

Ankara Ticaret Odası (ATO)

İstanbul Ticaret Odası (İTO)

Ege Bölgesi Sanayi Odası (EBSO)

Tüketici Hakları Derneği (THD)

Belgelendirme Kuruluşları Derneği (BEKDER)

Yetkilendirilmiş Belgelendirme Kuruluşları Derneği (YBKDER)

Türkiye Deri Sanayicileri Derneği

Türkiye Ayakkabı Sanayicileri Derneği

Türkiye Deri Sanayi İşverenleri Sendikası

Ege İhracatçı Birlikleri

Ege Bölgesi Sanayi Odası

İstanbul Ayakkabı Yan Sanayicileri Derneği

Ege Ayakkabı Yan Sanayicileri Derneği

İzmir Ayakkabıcılar Odası

Selçuk Üniversitesi Mimarlık ve Tasarım Fakültesi

İstanbul Üniversitesi Teknik Bilimler Meslek Yüksek Okulu

Karadeniz Teknik Üniversitesi Trabzon Meslek Yüksek Okulu

Niğde Üniversitesi Bor Halil Zöhre Ataman Meslek Yüksekokulu

İstanbul Aydın Anadolu Bil Meslek Yüksek Okulu

Abant İzzet Baysal Üniversitesi Gerede Meslek Yüksek Okulu

Abant İzzet Baysal Üniversitesi Gerede Meslek Yüksek Okulu

TASEV Ayakkabı ve Saraciye Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

Konya Aykent Mesleki Teknik Anadolu Lisesi

Zeytinburnu İDMİB Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi

Siyavuş Paşa Mesleki Teknik Anadolu Lisesi

Türkiye Tekstil, Hazır Giyim, Deri Sanayii, Teknoloji ve Tasarım Araştırma Geliştirme Vakfı

Uşak Deri Sanayicileri Derneği

Küçük ve Orta Ölçekli İşletmeleri Geliştirme ve Destekleme İdaresi Başkanlığı

Yakupoğlu Tekstil ve Deri San. Tic. A.Ş.

Togo Ayakkabı San. ve Tic. A.Ş

Topbaş Kundura San. ve Tic. Ltd. Şti

Ziylan Ayakkabı

Gezer Terlik

İçten Spor Ayakkabı

Molyer Ayakkabı

Önder Ayakkabı San. Tic. Ltd. Şti.

Macro Ayakkabı San. Tic. A.Ş.

Önder Ayakkabı San. Tic. Ltd. Şti.

EK 3: MYK Sektör Komitesi Üyeleri ve Uzmanlar

Prof. Dr. Saliha AĞAÇ,	Başkan (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı)
Ali PATLAR,	Başkan Yardımcısı (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı)
Hanife Burcu YILDIRIM,	Üye (Türkiye İhracatçılar Meclisi)
Rahime AVŞAR,	Üye (Milli Eğitim Bakanlığı)
Elif DOĞAN,	Üye (Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı)
Levent OĞUZ,	Üye (Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği)
Yılmaz UÇAR,	Üye (Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu)
Pınar ÖZCAN,	Üye (Hak İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Neşet ERDOĞAN,	Üye (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Asalettin ARSLANOĞLU,	Üye (Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu)
Dr. Hilal DOĞRUÖZ ÖZER,	Üye (Mesleki Yeterlilik Kurumu)

EK 4: MYK Yönetim Kurulu Üyeleri

Adem CEYLAN,	Başkan (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Temsilcisi)
Prof. Dr. Mehmet SARIBIYIK,	Başkan Vekili (Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Temsilcisi)
Dr. Recep ALTIN,	Üye (Milli Eğitim Bakanlığı Temsilcisi)
Bendevi PALANDÖKEN,	Üye (Meslek Kuruluşları Temsilcisi)
Dr. Osman YILDIZ,	Üye (İşçi Sendikaları Konfederasyonları Temsilcisi)
Celal KOLOĞLU,	Üye (İşveren Sendikaları Konfederasyonu Temsilcisi)